

Beste leerkracht,

Binnenkort gaat uw klas op expeditie naar de Zandmotor !

In deze brief geven we u een aantal informatie waarmee uw leerlingen goed voorbereid op reis kunnen gaan. Het belangrijkste om te vermelden is om het weer goed in de gaten te houden. Wij hebben géén binnenruimte en uw leerlingen krijgen géén 'gewone' rondleiding. Expeditie Doggerland bied een buitenbeleving aan.

We gaan op reis..

Tijdens de expeditie gaan we terug in de tijd. Elke meter die we zetten is wel 100 jaar. Elke 100 meter is 10.000 jaar en na 1,2 kilometer zijn we 120.000 jaar terug in de tijd: We zijn in "Het Emiën". De vorige "global warming". Een tijd waarin de gemiddelde temperatuur op aarde nóg hoger was dan nu! ... *It's getting hot in here.*

Wat gaan we dan doen?

We behandelen in volgorde het Laat-Pleistoceen (Emiën en Weichseliën) en het Holoceen. We ontmoeten wat 'Neanderthalers' die in Doggerland rondliepen voordat wij (*de 'moderne mensen'*) daar waren. Van Neanderthalers zijn diverse vuistbijlen, spitsen en krabbers gevonden, maar slechts 1 stuk bot! Welke is dat en hoe komt dat eigenlijk? Wat hebben Neanderthalers, Moderne Mensen en de Zandmotor met elkaar te maken? In de volgende video leggen we jou dat op een luchtige en ludieke manier uit en waarom er dus zoveel te vinden valt op de Zandmotor! Check:

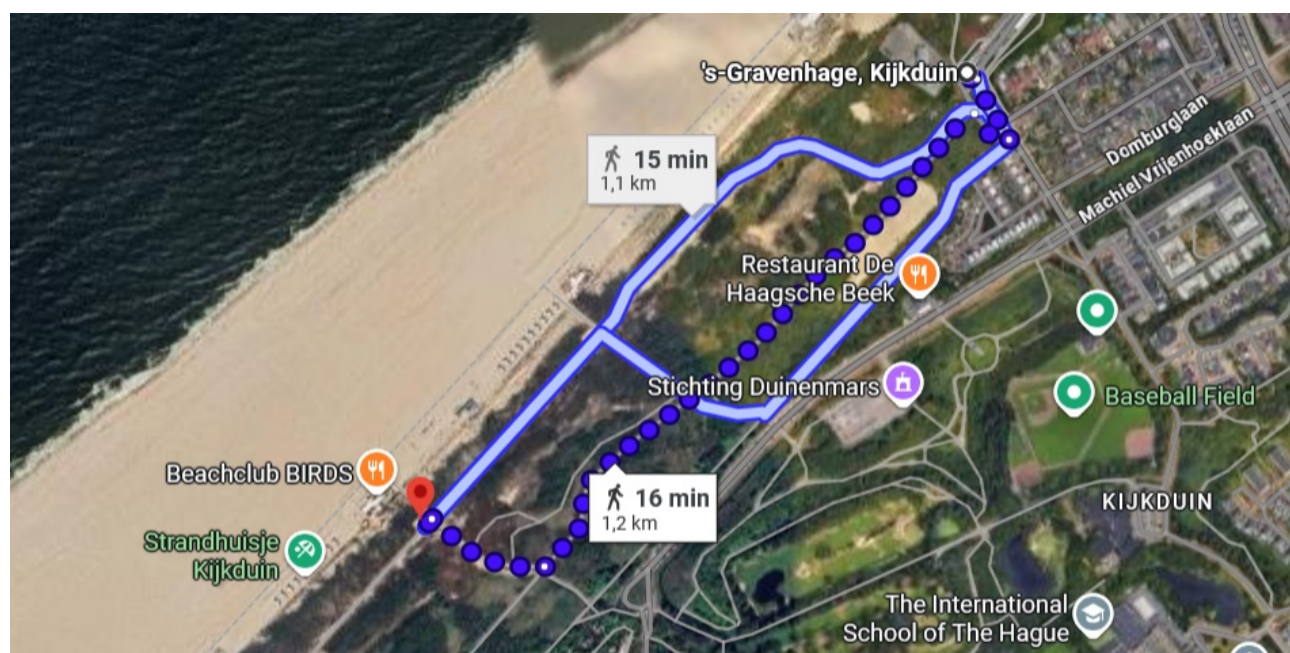
www.expeditiedoggerland.nl/video/

of check dit op onze facebook of instagram!

@expeditiedoggerland

Waar gaan we dan heen?

Onze expedities vinden plaats vlakbij de Zandmotor. Komt u met eigen vervoer/bus ? Navigeer dan naar "Machiel Vrijenhoeklaan 333". Komt u met OV? Ga dan naar de keerlus (eindpunt bus 23,24,26 op Kijkduin) vanaf daar lopen wij via het zandmotorpad. Komt uw klas met de fiets? Fiets dan door naar: "Fietsenstalling Strandslag 2" (52°03'40.2"N 4°12'27.9"E). <https://maps.app.goo.gl/syHkrsnimgvtrwkHA>

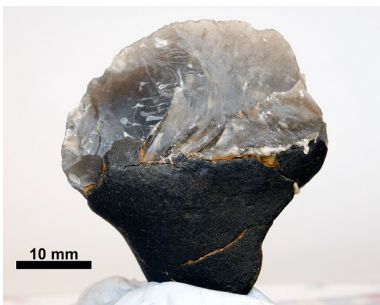

Waarom gaan we daarheen?

De Zandmotor is een kunstmatig schiereiland vlakbij Kijkduin. In 2011 is daar in een paar maanden tijd een enorme berg zand (meer dan 21 miljoen m³) op het strand gespoten (zoek op: 'rainbowing'). Dit grote experiment heeft als doel om meer 'natuurlijke processen' te gebruiken bij onze kustverdediging. Het idee is, dat onder invloed van de golven, de wind en de stroming die berg zand zich –op een natuurlijke manier- steeds verder verspreidt langs onze kust:

Op het koudste moment van de laatste ijstijd lag de zeespiegel 120 meter lager dan nu. De bodem van de Noordzee was toen land. Dit land noemen wij "*Doggerland*" en werd destijds intensief bewoond. Het zand op de Zandmotor werd opgezogen vanuit dieper gelegen zand van de bodem van de Noordzee. Van de Zandmotor zijn vele honderden vondsten van vooral vuursteen bekend, verzameld door tientallen amateur-archeologen en -geologen. Er wordt zoveel gevonden dat er zelfs een boek over is geschreven. In het boek uit 2023 "*Opgezogen, opgespoten, opgeraapt*" worden meer dan 2500 vondsten beschreven. Een opvallende vondst van de Zandmotor is een vrij kleine afslag, nog voorzien van berkenteer en is wel zo'n 50.000 jaar oud! Waar werd deze voor gebruikt? Werd ermee gejaagd? Op wie?

Wanneer?

Graag maken we u erop attent dat het gaat om een **buiten activiteit!** Check dus de weersomstandigheden van te voren en bespreek dit met uw leerlingen. Het lijkt misschien een klein briesje maar op het strand kan het flink waaien! Neem dus een **windjack / regenjack** mee. Indien er sprake is van een gevaarlijke weervoorspelling (storm) kijken wij of het mogelijk is om de activiteit te verplaatsen. In dat geval nemen wij contact met Cultuurmenu & de maatschappij.

**Naast een aanwezige docent vragen wij van u minimaal 1 begeleider op 15 leerlingen.
Telefoons zijn bij ons niet toegestaan. Wij wensen u een avontuurlijke expeditie!**